

หวัดเรื้อรัง...จากเชื้อแบคทีเรีย

อ.นพ.เจตน์ ล้ำองเสถียร

ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา

Faculty of Medicine Siriraj Hospital

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

โรคหวัดส่วนใหญ่จะเกิดจากเชื้อไวรัส ติดต่อกันผ่านทางลมหายใจ และสารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลาย แต่สำหรับโรคหวัดเรื้อรัง มักมีสาเหตุจากการติดเชื้อแบคทีเรีย ซึ่งเชื้อทั้งสองชนิดนี้จะแสดงอาการที่ต่างกันอย่างเล็กน้อยเท่านั้น

โดยทั่วไป “ไข้หวัด” เกิดจากการติดเชื้อไวรัสซึ่งสามารถหายเองได้ แต่ถ้ามีอาการนานกว่า 5 - 10 วัน อาจเป็นหวัดเรื้อรัง เนื่องจากมีการติดเชื้อแบคทีเรียบริเวณโพรงจมูกและไซนัสได้ ซึ่งผู้ป่วยมักจะมีน้ำมูกข้นสีเขียวปนเหลือง มีอาการคัดจมูกและปวดตึงใบหน้า ความสามารถในการรับกลิ่นลดลง อาจตรวจพบต่อม้ำเหลืองบริเวณลำคออักเสบ และเมื่อกดจะรู้สึกเจ็บ

การรักษาในเบื้องต้น ผู้ป่วยจะได้รับยาปฏิชีวนะ หรือยาแก้อักเสบ ซึ่งต้องได้รับในขนาดและปริมาณที่เหมาะสม หากผู้ป่วยรับประทานยาไม่ครบตามกำหนดจะส่งผลเสียต่อร่างกาย เพราะนอกจากอาการจะไม่ดีขึ้นแล้ว การใช้ยาปฏิชีวนะที่มากเกินไปก็มีผลทำให้เชื้อดื้อยา ดังนั้นการเลือกใช้ยาปฏิชีวนะ ต้องอยู่ในการควบคุมของแพทย์ ถ้าปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างถูกต้อง ส่วนใหญ่อาการของหวัดเรื้อรังที่เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรียจะหายดี

แต่ถ้าการอักเสบจากการติดเชื้อแบคทีเรียบริเวณโพรงจมูกและไซนัส ไม่สามารถรักษาให้หายได้ด้วยการใช้ยาเพียงอย่างเดียว แพทย์อาจพิจารณารักษาด้วยการเจาะล้างไซนัสหรือการผ่าตัดด้วย ซึ่งการผ่าตัดไซนัสในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ใช้การส่องกล้องผ่านโพรงจมูกโดยไม่ต้องเปิดแผลผ่าตัดจากภายนอก ช่วยลดความเจ็บปวดหลังผ่าตัด และผู้ป่วยสามารถกลับบ้านได้เร็วขึ้น

ว่าแต่ถ้าไม่อยากเป็นหวัดเรื้อรัง วิธีง่ายๆ ต้องออกกำลังกาย พักผ่อนให้เพียงพอ และกินอาหารที่มีประโยชน์ จะช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันป้องกันแต่เนิ่นๆ ได้ครับ